

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 8 korona. — Félévre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:
Bárvárh Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utcza 60. szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

Földet a magyarnak.

Most midőn az aranykalászszal ékes rónaságon vígan peng a kasza s hull az áldás, örül a gazda, hogy a drága anyaföld meghozta ismét munkájának, fáradságának gyümölcsét.

Az arató munkás is örül, mert hisz neki is jut rész a magból. Lesz télire elesége. De ha egy pillanatra megáll, míg letörli a verítéket homlokáról, szeme végig siklik a rónán, szíve el-el szorul, mert csak most látja át valójában mostoha helyzetét. Hogy e nagy darab földből nincs egy talpalatnyi sem, melyet övének, sajátjának mondhatna.

Ekkor kettőzöt erővel támad fel lelkében a vágy, óh bárcsak egy kis dülő, pár kis holdacska volna az enyém.

Miként az iparos és minden más pályán lévő ember arra törekszik, hogy végre önmálló legyen, hogy legyen neki műhelye, boltja, házikója, a mi sa-

játja, — aként sóvárog a mezei munkás is azután, hogy saját földjén, a maga portáján gazdálkodhassék.

Ez él a lelkében, ez után sóvárog!

A mostoha viszonyok és a földi javak aránytalan elosztása okozza azt, hogy napról napra kevesebb lesz a kis gazdák száma. — Soknak az amugy is kis gazdasága elvész, mert a gazda részeges, pazarló, nem akar dolgozni és így dobra kerül a kis birtok.

Másutt pedig örökösödés útján forgácsolódik szét az amugy is csekély negyed-vagy féltelek. És az elaprózott csekélyke kis földből elég aztán a nap-szám segélyével is megélni, nem pedig hozzá szerezni.

A nagyobb birtok pedig egyre nő, összehalmozódik és oly kezekbe kerül, ahonnet többé ki nem kerül.

Ezek a tények idézték elő a magyar munkás és kis gazdaközönségben az állandó levertséget — reménytelen-séget.

De szerencsére nagy dolog készül a magyar földművesek érdekében. Minden kisgazdának vágyát valósítja meg *Darányi Ignác* földművelési miniszter törvényjavaslata, amely a telepítésről a parcellázásról szól. Ime mindig a legnagyobb veszélyben legközelebb a segély. S most megjelenik az új reménység *Darányi* miniszter javaslatában, ki nek ezen javaslatért teljes elismeréssel kell adóznunk. Mire ebből a javaslatból törvény lesz a magyar földművesosztály állandóan abba a helyzetbe kerül, hogy olcsón, kedvező fizetési feltételek mellett jó termő földet szerezzen. Csak munka és becsületesség kell hozzá és kiki a maga urává lehet, saját földjén gazdálkodhatik és meg is gazdagodhatik.

Az állam 80 milliót fog költeni arra, hogy a magyar földművesek telepítések útján földet szerezhessenek. És nem csak a gazdag parasztok vásárolhatnak majd, hanem a kicsi zselérek is. *Gazdasági munkástelepek* fognak létesülni, ahol egy-egy gazdának

Régi nóta.

A mikoron lelkesedve
Felvetted a nemes harczot,
Mint „tüzszlop” jártál elől
Lángba égett ifju arezod;
A mikor még ágyuzaj közt
Harsogott a „Rajta! rajta!”
Imaképpen azt rebegette
Dédapáink magyar ajka:
Tőled várunk szabaditást,
Nézd az ellen viharként ront,
Itt a kardunk itt a vérünk:
Kossuth apánk! mentsd meg a hont!

Újra virul magyar hazánk
S te! — hontalan árva lettél . . .
Sirt a lelkünk mint bús őszszel

A hervadó sárga levél . . .
Áldó sóhaj szállt utánad, —
Kelet nyugot dél meg észak,
Bérczes Kárpát, rózsás alföld
Azt üzente visszavárlak!

Rózsavirág fakadaskor
Hazajöttél végre, végre,
Hej! de lelkünk összetörve
Bús felhőként szállt az égre,
Akkor hullott a legtöbb köny
A magyar föld homlokára,
Akkor tudta csak a nemzet
Milyen szegény — milyen árva —
Százmillió vadgalambnak
Dala sem vón' oly bánatos,
Mint amikor először szólt:
„Nyugodj békén Kossuth Lajos!”

Könyzáporral megsirattunk,
Eltemettünk nem is régen.
S már is hozzád száll a lelkünk.
Sötét gyászban — feketében:
Rossz nap süt a magyar égen,
Honunk a sir felé halad —
Kossuth Lajos édes apánk
Van-e élet a hant alatt? !
Ha van: törd fel koporsódat,
Hisz a magyar magyarra ront,
Sirva sir a régi nóta:
Kossuth apánk! mentsd meg a hont!
Peti Sándor.

Katonakoromból.

Manöverre készültünk!
A hornista szomorúan fütta utolsó este a *cappenstreichot*, mert neki is el kellett

A hirneves Béka boltosnál Pécssett

Rendkívül olcsó árért kapható valódi szép Blous

ruhára való selyem 40 kr. méterje, finom **Tenis flanel** 16 kr., továbbá **női ruhaszövetek** 20 kr. 25—30 és feljebb.

Szönyegek mindenféle nagyságban 1 frt. 50 kr. és feljebb.

csak öt holdja lesz. Ezenkívül alapítanak *telepes községeket, telepes falvakat és tanyatelepeket*, melyekben a tíz holdas gazda mellett 80—600 holdas köznépbirtokos is szerezhethet majd földet, úgy hogy ez a nagyobb birtokos segítője, példaadója lehet majd a kisgazdának.

Mindez úgy fog történni, hogy az állam is, meg magánemberek is birtokokat vásárolnak, kicserélnek és aztán parcellázva a települőknek rendelkezésére bocsátanak. Ez eddig is történt ugyan, de tudjuk, hogy lelketlen emberek, nagybirtokosok és üzérek becsapták, kiszípolyozták és tönkretették a települöket.

Az új törvény szerint ez lehetetlen lesz. Mert az államnak mindentéptetésben benne lesz a keze és mindig a települők érdekében. Az állam 24 tagu telepítési hatóság utján mint felügyelő, közvetítő, igazságszótó fog örködni a települők jóléte fölött. A települők tíz évig nem fognak adót fizetni, sőt az állam terveket, szerződéseket, térképeket is fog számukra ingyen csináltatni.

A kötött, elidegeníthetetlen nagybirtokok is szétszathatók lesznek, úgy hogy a földhiány és ezzel a nép kielégíthetetlen földéhsége is meg fog szünni.

Nagy jövőt, szép reményeket tartalmaz az új törvényjavaslat a magyar gazdák számára és ha a megvalósítása oly okos és céltudatos lesz, mint amilyen a terve, akkor bátran bizhatunk benne, hogy a magyar föld né-

pe mostani sanyaru helyzetéből kiemelkedik és újra a magyar nemzet támaszává, alapjává lesz. Ugy legyen!

Egy szép asszonynak.

Dalos lelkennek minden gondolatja
Imádott asszony téged leng körül,
Dalos lelken korlátját messze hagyja,
S szárnyát kibontva tehozzád repül.
Ha visszatér örömpesve tőled,
Nem érzi, hogy szegény s árván maradt,
Hisz minden dal, mit csak dalol felőled,
Társaságon a szenvedés alatt.

Mikor a Csergő vadvirágos völgyén
Bolyongtam egyszer némán csendesen, —
Madár csicseregelt vígan a rekettyn
S a szép somerdőn csüngött két szemem.
Rengő somerdő dúk bokrai felett
Lelken szemével téged láttalak;
A kis madár is rólad énekel
Szerelmi dalt a rekettye alatt.

Meleg forrásnak illatos tövében,
Azt gondoltam, hogy melletted vagyok,
A letűző nap perzselő hevében,
Úgy érzem, szemed ságára ragyog.
S még most is im, hogy tőled távol messze,
Reám borult a rémes éjszaka, —
Boldog vagyok, hiszen te vagy, te leszel
Kétes jövőm vezérlő csillaga.

Hogyha netán az életnek keresztje
Válladra hull, bár későn vagy korán, —
Éretted égő szívtől vezetve,
Futok vezérlő csillagom után.
Ha nem szeretsz s csak kaczagod szerelmem,
Úgy tépd e dalt rongyokba szertesztét, —
S összetéped a dallal egyetemben
Egy dalos ifju szerelmes szívét.

Rió.

Hírek a városházáról.

Szigetvár képviselőtestületének jun. hó 28-én tartott gyűlésében elhatározták, hogy azon esetben ha a Szigetvár-drávafoki törvényhatósági ut kövel kiépítették, Szigetvár község természetbeni közmunkával és készpénzzel járul hozzá a kiépítéshez.

Ez ügyben a vármegyei alispán helyettes *Gabsovits* Károly főjegyző elnöklete alatt Teklafaluban tartott gyűlésre *Balogh* József városbíró és *Vargha* Sándor városi jegyzőt küldte ki a község képviselőtestületében, a kik a képviselő testület határozatához képest megtették ajánlatukat.

Miután az ezen ügyre vonatkozó iratokból az látszik, hogy az ut kiépítése iránt maga a kereskedelmi miniszter is érdeklődik, — valószínűnek tartjuk, hogy községünkre is oly fontos ut megépítéséből lesz valami. Mert ha ezen utvonalon kiépül, ez által városunk idegen forgalma, heti piacza, ipara és kereskedelme élénk és nagy lendületet nyer, a mi városunknak az anyagiak terén nagyon is jól esne, sőt rá férne.

E hó 11-én ismét ülést tartott a képviselő testület, mely alkalommal tárgyalta a községi kisdedovoda, iparostanoncziskola, báró Wenckheim féle iskolai alapítvány, gazdasági ismétítő iskola, községi iskola és iskolai alap vagyion 1903/4 tanév költségvetése amelyeket a képv. testület egyhangulag elfogadott.

Ugyaneznap tárgyalta a város 1904 évi költségvetése, mely 36062. kor 95 fillér bevétellel 66128 kor. 94 fillér kiadással és 30065 kor, 99 fillér pótdadó utján fedezendő összeggel egyhangulag ellett fogadva.

A mértékhitelítő jövő évi fizetése 800 koronában állapított meg s kimondott, hogy azon esetben ha a befolyó tiszta jövedelen 50% a ezen fizetést meghaladja, úgy ezen többlet tisztelet díj czimén ugyan mint eddig is a mérték hitelítőt illeti.

masiroznia Losonez városából, mialatt az ő Katáját más veszi majd pártfogás alá . . .

A kaszárnya udvarán szokatlan csend van.

Az ezredes szigoruan meghagyta, hogy a legénység már kilencz óra előtt fekdjék le, mert a másnapi *abmarsch* nagy *übunggal* lesz egybekötve.

A kámban még egy-két zupás örmester szüresöli az árpalét az ott levő regruta altisztek jóváltából. Azonban a *cappenstreich* utolsó akordjai zendülnek meg, mely távozásra készíti őket is.

Ekkorra már a kaszárnya hatalmas vaskapui is bezárulnak és a teljes csendet csak a *schnärpost* egyhangu topogásai zavarnak meg.

Másnap hajnalhasadtakor ébren voltam és a kaszárnyába készültem.

Szegény jó anyam — az Isten száz esztendeig éltesse — szobámnál várt reám. Még egyszer lelkenre kötötte, hogy vigyázzak egészségemre, ne igyak vizet, ha melegem lesz, stb. e fajta jó tanácsot osztogatott.

Megnyugtattam Soh'se féljen édes anyám; van nekem hála istennek elegendő

eszem, nem maradok én sohol az ezetes hordóban. Ő azonban mégsem vigasztalódott meg, féltett a három hétig tartó folytonos gyaloglástól.

Elbucuszva tőle, gyorsított léptekkel igyekeztem a kaszárnyába.

Ott már nagy volt az élénkség. Az óriási udvar tele katonákkal. A százféle ruházatu rezervisták kaleidoskopszerű képet varázsoltak a néző elé. A kámból szinte özönlöttek ki a bakák, szalonnát, pálinkás butykost, vagy fehér cipót szorongatva kezükben. Az udvaron levő egyetlen kútnál pláne majd agyomlapították egymást. Kezükből az ismert plékulaecsal nyomultak előre. Mindegyik első akart lenni; friss vízre van szükségük, nagy az ut, nagy lesz a fáradság. A melegségtől kiszáradt torkukat szegény katonának jó, ha az időközben megmeleglett vízzel is locsolhatják.

— Szegény baka! — kevés terhet cipel a vállán, mellére egy nehéz kulaecot is kell akasztania, mely aztán menésközben bizony nem kiméli: üti, veri a mellét úgy, hogy nagybőjtör a legigazibb zsidó hívő sem teszi különben.

A megszokott látványt figyelmen kívül

hagyva, századomhoz siettem. Szakaszomba érve, a legénységet már sorakozva találtam. — Alig maradt időm őket megvizitálni, mert megérkezett kapitányunk.

— Kapitány ur, jelentem alásan, minden rendben van, — volt az én sablonszerű jelentésem.

Ausrücken! hangzik néhány percz mulva a kapitány büszke parancsa.

Nagy sürgős forgás támad erre. Mindenki a maga szakaszába siet. Magára veszi a brodzsákot, kulacsot, borjut, és fegyvert; meg-meg rántja a vállán a terhet, némelyik megnézi újból, vajjon jól zárta-e be kis kofferét, azután Isten legyen vele — kiáll a sorba.

A szakaszvezető figyelmesen megvizsgál minden katonát, vajjon tisztán öltözött-e, egyiket, másikon igazít valamit, azután az udvarra vezeti őket, a hol ugyanily eljárás mellett szakaszonként gyülekeznek a többi századok is, alig telik bele egy negyed óra, az ezred együtt van az udvaron.

Legutóbb érkezik a katonabanda. Ennek látásán szinte fölpezsdül vérük a fáradt katonáknak. Mindmegannyi mozgolódik, csak az utolsó század al lehorgasztott fölvel

— **Községek figyelmébe.** Felhivatnak mindazon községek, melyek eddig fedezetési állomással nem bírtak, hogy azon esetre ha állami méneket óhajtanak a jövő évre, úgy kérvényeiket gróf *Széchenyi Géza* urhoz mint Somogy vármegye főtanácsbírója bizottsága elnökehez címezve a szigetvári járás főszolgabírájához f. évi agusztus végéig adják be.

— **Szociálista népgyűlés.** Piros betűkkel nyomott falragaszokon hívják fel a szociálisták a szigetvári kerület választó polgárait és munkásait a ma d. u. 1/23 órakor a vásártéren (kedvezőtlen idő esetén a Központi vendéglő udvarán) tartandó Népgyűlésre. A felhívás erősen támadja a mai rendszert s különösen a miniszter elnök ellen kell ki erőlyes hangon. Ellenben *Olay Lajos* orsz. gyűlési képviselőt ki a parlamentben a héten megvédte a szociálisták érdekeit ajánlja a választóknak. A gyűlés programja: 1. A politikai helyzet. 2. Az általános tiltkos választói jog.

— **Eltűnt leány.** *Belsch Teréz* szigetvári 17 éves magas termetű, szőke haju, gömbölyű arczu, kék szemű hajadon, sötét rózsaszínű fehér koczkás ruhát, kék kötényt, fekete fűzős cipőt viselt, f. hó 5-én este 8 órakor hazulról eltűnt. Alkalmassal valamely lélekfűtő kezébe került: Feltalálása esetén letartóztatandó és a szigetvári főszolgabíróhoz kísérendő.

— **Betörő cigány karaván elfogása.** Jó fogást csinált *Béres Ferencz* és *Miszlai István* esendőrőrmester a velük volt négy két esendőrrel; ugyanis mult hó 25 és 26-án virradóra Miklósi és Kisbár községekben az önszegélyző szövetkezeti üzleteket feltörték, s onnan mintegy 200 korona értékű tárgyat loptak el, kiderült, hogy ezen lopásokat, *Év József*, *Horváth János*, *Horváth József* Sárközi György, Sárközi Pál és Sárközi Ferencz vasmegyei illetőségű kőborez cigányok követtek el, mert f. hó 6-án midőn a csertői erdőben nevezettek a csendőrség rá bukkant a szökést is megkísérték, melyben azonban megakadályoztattak s így midőn holmijuk át lett kutatva több mennyiségű tárgy melyek a kisbári szövetkezeti bolthól valók találtak

tattak náluk. Ezeken kívül találtak még náluk értékes tárgyak u. m. zsebórák és ezüst óra lánczok. Kiderült még az is, hogy ezen cigányok Poklosi és Darány, községekben is követtek el betöréses lopásokat, ezeken kívül pedig még számos betörés és lopás is rájuk derített. Kétségtelen, hogy most ezen a vidéken szemeltek áldozatokat mert már Szigetváron több üzletben ben voltak s nagyon valószínű hogy kémszenlére. Az elfogott karavánt a kaposvári kir. ügyészséghez kísérték Igazándicséretet érdemel a két őrmester, mert vidékünket egyelőre egy veszélyes betörő cigány karavántól megmentette. Járásunk főszolgabírájának pedig gratulálunk, mert a nyomozó járőröket, tanácsesával helyesen informálta.

— **Hogyan óvjuk magunkat a hidegleléstől?** E czim alatt egy kis füzet jelent meg a m. kir. belügyminiszterium kiadásában. Figyelmébe ajánljuk mindenkinek e kis művet melyet ingyen osztat ki a miniszterium. E könyv igen sok hasznos dolgot tartalmaz és különösen a mi vidékünkön jó lesz elolvasni és megszerezni a könyvet, mert bizony nálunk nagyon sok a hidegleléses beteg. Tehát egészsége érdekében ne mulassa el senki átolvasni a füzetet, ami csak hasznára válhat. A könyvecske minden községben a bírónál ingyen kapható.

— **Badacsonyi vidéki Bortermelői Szövetsége.** A Balatonmelléki szőlővidék bortermelői által megalapított szövetség június 20-án tartotta Tapolezán választó közgyűlést Hertelendy Ferencz orsz. képviselő elnöke alatt. A közgyűlésen megjelent 400 szövetségi tag közfelkiáltással *Handlery Gusztáv* földbirtokost, a borellenőrző bizottság tagját választotta meg ügyvezető igazgatóvá és ennek helyettesévé *Frisch László* szőlő nagybirtokost. Az igazgatóság tagjává választották: *Ley József* plébános, *Tus Antal* vinezellér iskolai igazgató és zalamegye szőlőfelügyelője, *Takács Jenő* kir. közjegyző és *Báró Puteány Géza* nagybirtokos. Pénztárnok lett *Weiller Ignác*. Ezenkívül 50 választmányi és 6 számvizsgáló tag is megválasztott. A szövetség székhelye Tapoleza és működését f. hó 1-én kezdte meg, mely oda irányul, hogy a bortermelői és borve-

vők közötti üzletkötést közvetítse és élénkítse. A borkereskedők és vendéglősök rokon-szenyvel és érdeklődéssel viseltetnek ezen szövetség iránt, mely hivatását helyesen felfogva, a borkereskedők és vendéglősök bevásárlási munkáját megkönnyíteni akarja és nem szándékozik más szövetkezetek példájára a kereskedőkkel versenyezni.

— **Az ex-lex ideje alatt késedelmi kamat nem jár.** A miniszter újabb rendeletben figyelmeztette az adóhivatalokat, hogy késedelmi kamatot csak az ex-lex előtt esedékessé vált adótartozások után szabad felszámítani. Az ex-lex alatt esedékessé lett adótartozás után késedelmi kamatot egyáltalán nem lehet fel számítani az ex-lex idejére.

— **A családi asztal részére** mindenütt kitűnően bevált a *Kathreiner-féle Kneipp-malata* kávé bevezetése. Aki jó kávé inni és mégis takarékoskodni akar, az ne használjon mást, hint *Kathreiner* az eredeti csomagokban. Azonban sohasem *Kathreiner* az, a melyet nyitva mérlegelve árusítanak, a mely körülményre különösen figyelmeztetjük igen tisztelt háziasszonyainkat. A csekély többlet kiadás sokszorosan megtérül, mert csak a valódi *Kathreiner* igazán olcsó a használatban.

CSARNOK.

Szigetvár története.

(Folytatás).

IV. Szigetvár a király kezén.

1543-ban elfoglalta a török Pécsét s ezzel Baranya is hatalmába jutott. További terjeszkedésének egyelőre Szigetvár állta útját. Ez okból lesz Szigetvár mindkét fél szemében fontos hely. Ez időtől kezdve a király részéről kellő figyelemben is részesül.

Istvánfy Pál jelenik meg 1543-ban királyi megbízottként Szigetvárott, hogy a várhoz tartozó uradalmat kezelje s ennek befolyó jövedelméből a várban egy zsoldos csapatot tartson. 1543-ban béke köszöntvén be, ez a kisebb csapat alkalmasnak is látszott a védelemre. Csakhamar azonban megváltozott a helyzet.

A török Baranyát hódított területnek nyilvánítja s elveszi az apróbb nemesség birtokait. Célja nem csak az volt, hogy e terület jövedelmeit szedje, hanem sokkal meszebbmenőleg az, hogy tönkretegye a magyar értelmiséget s így megtörje nemzet ellenálló erejét, mert éppen a nemesség volt a legértékesebb katonai elem. — Menekül tehát Baranya nemessége. A ki tovább futni nem akar, Szigetvárra katonai szolgálata lép. Az értelmi elem növekedésével fokozódik Szigetvár hadi jelentősége. A jobbágyok volt földesuraiknak ide szolgáltatják be tartozásaikat s kezdik Szigetvárt úgy tekinteni, hogy onnét indul ki majd felszabadításukra a háború.

Most már nem lehetett Szigetvár! egy hadnagy vezetése alatt álló kisdud csapatra bízni. Külön katonai parancsnokra volt szükség. Ezen minőségben jelenik meg ott 1546-ban *Segedh György*, az első várparancsnok, mellette *Istvánfy* a korábbi tisztet tölti be. *Segedh* működése jórészt Szigetvár rendelkezésére bocsátott jövedelmek behajtásában s az örökös pénzühiány pótlására

Körülbelül hatszáz lépésnyire lehetünk az ellenségtől, midőn egyszer a tüzelést beszüntető jelzést adja az akkora odaérkező ezredes.

Feuer einstellen! hangzik erre mindenfelől a kommandó.

Ugyanekkor, mintha a föld alól jöttek volna, két oldalról is előbukkan az ellenség és erős tűzbe veszi csapatunkat.

Pár percznyi esatázás után az ütközetet elvesztettük.

Mindegyik ámul-bámul. Nem értik az összefüggést, miért hagyták abba az előttünk lévő ellenség lövöldözését és így módott nyújtottunk az ellenségnek csapatunk leve-résére.

Az ezredes dühös, káromkodik. A köréje csoportosult tiszteteknek hadonázva magyaráz valamit és élénken integet a patak-partja felé, a hová most látesőveikkel fordulnak: mind elszörnnyüködnék. Most megpillant engem és magához int.

Gondoltam hogy baj van és én leszek

benne a ludas, de sejtelmem sem volt ennek okáról.

Ezredesünk megismételtette vélem élőszóval az ellenségről küldött jelentésem, azután ideadta látesővét, hogy nézzek a patak partja felé.

— Szent Isten! mit tettem én? Katonásipkának néztem fehér szalaggal a zöld fűre terített gyolcsdarabokat, melyeket bizonyára szárítás véget tet oda — egy mosóné...

„Acht Tage Zimmer-Arrest“ — mondta az ezredes. —

Szalutáltam és megszegyenülve eltávoztam.

Aznap este tudomra adatott, hogy a manővér alatt kocsifelügyelő leszek.

Ennek az anyám fog legjobban megörülni, ha megírom, hogy egy lépést sem megyek gyalog, mert kocsifelügyelő lévén, a manővert átkocsikázom.

Gerő H. Mór.

Az államosítandó községi iskola megépítése ügyben kiküldött bizottság jelentése szerint a városházi telek a városház és iskolai épület czéljaira kicsiny lévén, a képv. testület azt határozta, hogy miután ez szerint más telekről kell gondoskodni, ez ügyben f. évi augusztus hó 12-én gyűlést tart s akkor határoz érdemlegesen, mert ingatlan vételről lévén szó, a törvény ezt úgy rendeli. Mint halljuk eddig két telek van kombinációba véve, mindkettő az Igmándy utcában az egyik a „Legény-egylet“ telke Balogh József (bíró) kertjének egy részével a másik a Fuchs Zsigmond féle fatelep. Mindkettő alkalmas e célra.

A községi orvos fizetésének 1200 koronára való felemelését a képviselő testület egyhangulag megtagadta.

A polgári iskolai igazgatóság azon megkeresését, hogy a község több rendbeli taneszközt szerezzen be, a képv. testület nem teljesítette, mert a miniszter által annak idejében kívánt felszerelést mind előállította, a későbbi szükséglet beszerzése pedig az állam kötelessége.

H I R E K.

— **Áthelyezések.** Palkó József szigetvári segéd lelkész Vásáros-Dombóra helyezett vicáriusnak. Kapossy Iván Kajdaesről Szigetvárra segédlelkésznek. Amennyire örvendünk a derék és népszerű kaplán előmenetelének, annyira fájlaljuk, hogy tőlünk távozik. Sok szerencsét kívánunk Palkónak az új otthonába s hiszük, hogy ott is csakhamar megkedvelik mint nálunk.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A belügyminiszter a *Szigetvári Munkásképző-egylet* alapszabályait jóváhagyási záradékkal ellátta.

— **Uj tizkoronás bankjegyek a hamisítások miatt.** Az Osztrák-Magyar Bank igazgatósága elhatározta, hogy az összes eddig forgalomban levő tizkoronás bankjegyeket bevonja és új, másképen megrajzolt, másképen kiállított bankjegyet fog kibocsátani. Az utóbbi időben ugyanis nagymennyiségű hamisítványt fedeztek föl, bár az új bankjegyek kiállítása igen költséges lesz is, aránylag fölülte nagymennyiségű hamisítványok megsemmisítésére és a további csalások elkerülésére minden finánciális tekintet mellett kell. Az Osztrák Magyar bank kezelősege már is elrendelte egy új tervezetnek az elkészítését, mely a jó ízlés minden követelményeivel megfeleljen és amely utánnyomás ellen lehetőleg biztosítva legyen. A bankjegy-nyomda valószínűleg még ez évben meg fogja kezdeni az új bankjegyek előállítását.

— **Tűz.** Gróf Draskovich Iván kárára a Sztára községhez tartozó Érszébet pusztán m. hó 30-án nagyobb mennyiségű takarmány égett el. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Obstrukció-gág.** A „Pesti Napló“-ban olvastuk az alábbi kis humoros dolgot, mely kerületünk orsz. gyűlési képviselőjét mint obstrukciós vezető mutatja be. Ime: Az emberi hiúság nagyon sokféle. Van, aki arra büszke, hogy sok rendjele van; a másik arra, hogy ő gyűjtötte össze a legtöbb szanszkrit-szógyököt; a harmadik arra, hogy az ő pipája a legkiszivottabb; a negyedik arra, hogy az ő vizslája apportíroz a legjobban az egész vármegyében, — ej, de ki is tudná elsorolni az emberi hiúságok tömérdek apró bálványát.

De most mindenhez egy új hiúság csatlakozott: az o b s t r u k c i ó g ö g.

Olay Lajoson vettem észre először ezt a jelenséget. A derék öreg ur, aki egyébként is csupa tűz és lelkesedés, most tele van izgalommal. Szeme lázban ég, arca piros, idegesen jár-kezel és a kezét dörzsölgetve, mondogatja:

— Jól megy!... Azt hiszem, jól csináltam!

Megkérdeztem tőle:

— Mi megy jól, bátyám?

Rám nézett és megüldöve válaszolta: — Ej, hát az obstrukció: Meg akarom mutatni Justh Gyulának, hogy tudok én is olyan obstrukciót csinálni, mint ő! Mit szól a mai kis napirend előtti vitához? Ugy-e, pompás volt! Hej, be dolgoztak a fiúk! Ilyet még Justh Gyula sem csinált!

El kellett ismernem, hogy az a napirend előtti vita valóban kifogástalan volt lármásság tekintetében. Az öreg ur ragyogó arccal folytatta:

— De ez még semmi! Azt akarom, hogy az én obstrukción még sokkal szebb legyen, mint a Justh Gyuláé! Még a Kubik Bélánál is szebb legyen, pedig ő érti ám a dolgot... Hiszen csak hagyjanak időt, majd meglássák micsoda gyönyörű dolgot csinállok én!

Az ülésteremből zaj, csengetés, dobogás hallatszott ki e pillanatban. Olay Lajos fölriadt egyszerre:

— Hopp, be kell mennem. Megnézem, hogy mint dolgoznak a fiúk...

... És ment be gyorsan ő is — „dolgozni...”

— **Uj lap.** Pécselt e hó 1-től „A Magyar Kisiparos” ezimel a kisiparosság érdekeit felölelő heti lap jelenik meg esinos kiállításban. Felelős szerkesztője Wessely Antal nyomdatulajdonos és társszerkesztő Bodonyi Nándor.

— **Eiveteműltég.** Nagy megbotránkozást okozott a héten városunkban a héten egy bérszolgának gyalázatos eselekedete. Ugyanis Fábos József az „Arany golyóhoz” címzett vendéglő szolgája egy 14-éves leányt választott ki állatias ösztöne áldozatául. A főjelentés után letartóztaták s szembesítették áldozatával a ki az első tekintetre felismerte a merénylőt. Ez ügyben a vizsgálát még folyik s Fábos nemsokára bekerül a kaposvári kir. ügyészeghez, ahol megkapja gaz tettének méltó jutalmát.

Hozzájuk már nem fog elhallatszani a zene.

Gewehr heraus! kiáltja el magát most a schnárpost.

Az ezredes jött.

A kapitányok haptákba kommandirozzák századukat és jelentést tesznek a megérkezett ezredesnek, hány ember vonult ki, mennyi maradt itthon és köztük hány a maródi?

Az ezredes rövid szemlét tart a katonák fölött, majd *besprechungra* hívja össze a tiszteket, kiknek az aznapi gyakorlat lényegét is elmondja; azután imához rendeli az ezredet.

Zum Gebet! rivalnak a parancsnokok, mire a katonaság letérdel, s ezallatt a katonaság zene a *Gotterhalte-t* játsza.

Most ismét komandó:

Vom gebet! A katonák egyszerre felugranak térdelő helyzetükből. Most megindul az ezred, élén a katonabandával.

Csupa öröm. A városban mindenki talpon van. Az utcán sorfalat képezve bucsuzik a nép a katonaságtól. Az ablakokból igéző negligében kandikálnak ki a szép asszonyok, kiket a puha ágyból kergetet ki a csábító zeneszó. A kapukban egy-egy eselédleány siratja távozó kedvesét.

Aznap csak Rimaszombatig kellett gyalogolnunk, de közben egy formális ütközetel kellett megmérkőznünk.

Nyolcz óra körül pihenőt tartottunk egy közeli faluban. Innen megkezdettük a csatározás előmunkálatait.

Rimaszombat felé, honnan az ellenséget várjuk, minden irányban előőrsök küldettek ki. A csapat -- így biztosítva magát -- rendes menetben előrenyomult.

En szakaszzal egy jobboldali előőrsöt képeztem és emberemmel az országutal párhuzamos vonalban elterülő erdőségben haladtam előre.

Felőrt mehetünk az erdőben, midőn egy előre küldött emberem jelenté, hogy a már látható tisztáson a messzeségben ellenséges katonákat lát.

Megállottunk. Az erdő-zelégig egyedül előre mentem, ott egy fura maszlam föl, hogy az ellenség álláspontját megfigyelhessem.

A homokbuckakon túl, körülbelül ezer lépésnyire egy patak ürjétt láttam és ennek partján tényleg az ellenség *abzeichen*-sípka-ját véltem meglátni. Feltűnő volt azonban,

hogy a katonák alakjait nem lehetett kivenni. Legnagyobb bosszankodásomra látesőve-met nem hoztam magammal.

Oda intettem egy altisztet, ki szintén fura kuszva, aggályaimban megnyugtattott.

— Ismerem én azt a patakot, — mondá — ritkán van benne víz; biz az ki van most száradva jelentem alásan. Bizonyára ott van elbujva az egész ellenséges csapat. A múlt heti ezredgyakorlaton is ott bujt el a beszerzei bataillon.

Magam is így kezitem gondolni.

A fáról lemásztunk és jelentést tettem a főcsapatnak.

„Ellenség a szaltnai patak partján, latszat szerint egész bataillon, megfigyelési hely: az ozsgyáni erdőszel 142 magassági pont.”

Tiz perecz mulva már az egész ezred az erdőbe huzódott.

Egy század előre jött és megkezdte a csatározást.

A századdal együtt a tisztásra rohan-tunk és *swarmline*nkba felosztva lövöldözni kezdtünk. — Majd ismét előre nyomultunk. Közben a főcsapatról folyton újabb és újabb századok érkeztek erősítésünkre.

irányzott törekvésben merül ki.

Szigetvár évi szükséglete 16—18000 forint, a befolyó jövedelmek pedig alig fedezték a felét is ennek úgy hogy a török elleni küzdelmek egész folyamán a katonák zsoldjával mindig hátralékban van a parancsnok.

Ez időtájt a vár fentartására rendelt jövedelmek voltak: a szigetvári uradalom jövedelme, a pécsi püspökség jövedelme, melyet a király Szigetvár számára haszonbérlet, Baranya, Tolna és Somogy megyék állami adója és ugyan ezen megyék jobbágyainak a várerődítési munkálatokra követhető napszám szolgálmányai vagy ennek megfelelő váltás összeg.

Segedh 1549-ben hagyta el Szigetvárt, utódjául Horváth Mártont küldi a nádor, akit 1550-ben Tahy Ferencz követ. Ő az első parancsnok, kit a király nevez ki.

Sziget fontossága ugyanis annyira emelkedett, hogy a kormány szükségesnek látja azt tekintélyes egyének vezetésére bízni, miért is a parancsnokokat maga a király nevezi ki s mindegyikét utasítással látja el. Ilyen feltételek közt lesz Tahy is parancsnok. Szereplése 1553-ban ér véget, mikor Ferdinánd főlovászmesterré nevezi ki.

Számadásaiból megállapítható, hogy a katonákat nem pénzzel fizették, hanem a várban kapták ki élelmüket és minden szükséges mást.

1553-ban Szigetvárnak paczodi *Porkoláb* Mátyás és *Budasits* János lesznek kapitányai de még u. azon évben a király *Dersfy* Farkast nevezte ki helyükre.

Dersfy Szigetvárt leltár mellett veszi át s ez a leltár városunkra történeti szempontból érdekes, mert megvilágítja, hogy mint erősség micsoda hadiszerekkel volt ellátva. Volt tehát 1553-ban e leltár szerint a várban: 12 hosszú ágyú, 4 közönséges hadi ágyú, 160 tarack, 13.326 golyó, 80¹/₂ mázsa lőpor. Leltározva van az élelmiszer is, mire szerzőnk azt a megjegyzést teszi, hogy az eleség 1000 ember számára is kevés. A városban 1530 golyót találtak, de ez leltározva nincs, miből következik, hogy a városban levő ágyúk és golyók a városé és nem az államé voltak.

(Folytatás következik).

Szerkesztői üzenetek:

Lantos Pécs. Alkalmom a után felhasználjuk. De előbb majd irok. Üdvözöllek.

Rió. A mult számból térszúke miatt kimaradt. Levelet irtam volna, de betegségem akadályozott eddig. Üdv.

P. S. A fenti üzenet szól önnek is.

N. J. Ugylátszik tréfál, vagy félre értett bennünket. A legutóbbi csakis a Kis

élezlapnak való. Köszönjük, ha másfelét nem küld, az efajtákból nem kérünk.

L. K. A küldött dolgozat bevált. Besoroztuk.

Miczike. Egy jó nevelésű leánynak nem szabad elkóditanis a gouvernante udvarlóját, ezt már megmondta Pestalozzi is.

Szigetvári kls barna. Ön ismét melegen érdeklődik lapunk barátja Jenő ur iránt és azt írja, hogy majd elolvad utána. Ezt megírtuk Jenő urnak ki jelenleg Gröulandban a jeges medve urak és hölgyek társaságában üdül, honnét egy jégbehűtött anziksz kártyán csak annyit válaszolt, „Várhatsz babám, elvárhatsz. Szóval lapunk barátja egy kihült, lehült, hűtelen.

Nem közölhetők. Itt a párok, Papagály, A csók és az Angyal című elbeszélések.

Kiadja a szerkesztőség.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint
Árak a legújabb jelzés szerint 50 klgm ként értetődnek,

Szigetvár, 1903. július 17-én.

Buza	— K.	6 50	6 70
Rozs	— „	5 —	5 20
Árpa	— „	5 —	— —
Zab	— „	5 —	5 20
Tengeri	— „	6 —	7 —
Hajdín	— „	8 50	— —

Bucsuzás.

Szigetvárról való távozásom folytán mindazon jóbarátaim és ismerőseimtől, kiktől az idő rövidsége miatt bucsut nem vehettem, nekik ez uton mondok „Isten hozzádot“ és kérem tartsanak meg szíves emlékükbé.

Tisztelettel

Szigetvár, 1903. jul. 16.

Palkó József

vásáros-dombói vicárius.

Urak figyelem!!

Az Első Budapesti Mértékutáni Szabóság
Budapest, VII., Csömöri-ut 11.

15 és 18 forintért

készít remek szabással és szakértelmű kidolgozással divatos férfi öltönyöket finom gyapju szövethől.

Minták és mérték utasítás küldése ingyen. Ha az ország bármely részében egy helységben 3 megrendelés biztosítva van, értesítésre oda küldjük utazó szabásunkat gazdag mintákkal. A t. megrendelő semmimé költéssel nem lesz megterhelve, mert utazó szabásaink évi vasuti bérletjeggyel vannak ellátva.

Szíves megkereséseket kér

az Első Budapesti Mérték utáni Szabóság,

Budapest, VII. Csömöri-ut 11.

Klein Adolf főszabász.

Unhert Antal temetkezési vállalata, Szigetvár.

Elvállal hulla szállítást vasuton és saját gyászkocsiján, minden irányban.

Raktáron tart:

ércz és fa koporsókat, sirkoszorukat és szemfedőket nagy választékban.

Különösen ajánlja ércz koporsóit, melyek a földbe temetve sem horpadnak össze.

Hirdetéseket jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal.

Szt-Anna Malátalikőr a legjobb és leg-
egészségesebb üdítőital kellemes
ízű és zamatu, egy palaczk 2 kor. 30 fill.

Szt-Anna Malátakeserű kiváló gyomorerősítő,
turistáknak és vadászoknak kedvenc és nélkülözhetetlen itala,
egy palaczk 2 kor. 30 fill.

Szt-Anna Malátacakeskitűnő táp-ésteasütemény,
elsőcendű tanárok és orvosok ajánlják,
egy nagy doboz 2 kor., kis doboz 50 fillér.

Fenti készítmények mind tiszta malátával készülnek, kítűnő minőségűek, élvezetük kellemes és hatásban fölülmulnak minden ilyenmű gyártmányt. Kapható csakis eredeti csomagolásban

Szigetváron: **Nagy Ferencz** ezégnél.

Dr. TOLNAI

vizgyógyintézete

Pécsett, sétatér.

Felvétetnek benlakók és bejárók

Physikai és diaetetikai gyögmódok.

Vizgyógykezelés, massage orvosi massage (has és gyomor) villanyozás, fürdők, villanyos fényfürdő, gőzszekrény, belélegzési kurák.

Moor, kén, fenyő, szénsavas és tengeri sósfürdők.

Javalatok: Idegbajok, álmatlanság, fejfájás, emésztetlenség, belek renyhése, gyengeségi állapotok, idült reuma, köszvény ischias, elhízás, sziv, vese és májbetegségek.

Gondos orvosi felügyelet, mérsékelt árak, modern berendezée.

Kítűnő gyógyeredmények.

Magyar ipar!

Minden háztartásban

nélkülözhetetlen

1 vég Mágnás Vászonn

23 Mtr. 30 róf.

14 korona

Deutsch Dávid fia

divatáruházában

Szigetvárrott.

(Fakarékpenztár épületében)

Törv. védve 18074 sz. alatt.

Friedman Károly

legnagyobb és legolcsóbb

BUTOR-raktára

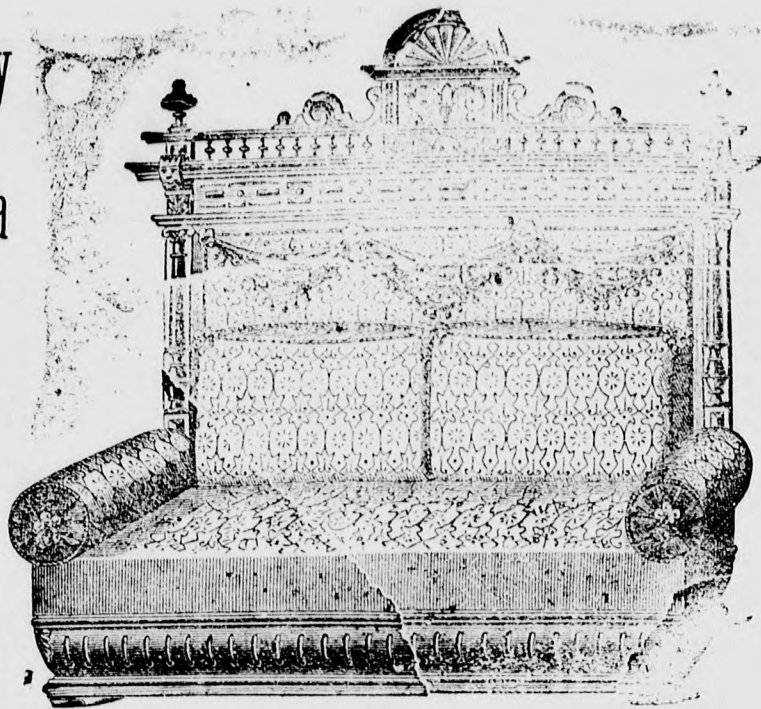
kárpitos és diszítő
üzlete

PÉCSETT,

Siklsi ország ut 44.

Ismételadóknak, nagyobb berendezéseknél egyeseknek is

10% engedmény.

Minden háziasszony

üdvezőllhető, aki az egészség, tisztaság és jóízre való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávéát használja.

Tiszteletteljes kérelem: A bővítésülási á. n. kérjen egy-egy maláta kávéát, hanem mindig határozottan Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávéát, s azt csakis az itt ábrázolt eredeti csomagokban fogadja ell

Nyomatott Kozáry Ede gyorsajtóján Szigetvár.